

1. Czy nie za dużo działań zaplanowano (warsztaty, spotkania, debaty, imprezy integracyjne) i nie za dużo różnorodnych metod (grupy zadaniowe, wózek planistyczny, burza mózgów, konferencja poszukiwawcza)? Czy i jaka jest szansa, by mogło to doprowadzić do wypracowania i uzgodnienia ostatecznej koncepcji?

Różnorodność oraz wielość zaplanowanych działań mają posłużyć zaangażowaniu różnych grup docelowych: spotkania - przewidziane głównie dla mieszkańców obszaru Księżego Młyna oraz działających tam podmiotów; warsztaty - dla ekspertów i zainteresowanych mieszkańców; debaty - przewidziane dla mieszkańców całej Łodzi; imprezy integracyjne - jak sama nazwa wskazuje mają pozwolić na reklamowanie projektu i zachęcenie mieszkańców do udziału w debatach i spotkaniach.

Praca nad strategią rozwoju dla Księżego Młyna wymaga prowadzenia działań intensywnie - szczególnie, że kierowane są do kilku różnych grup odbiorców. Część prac będzie kontynuacją inicjatyw już prowadzonych przez różne organizacje, które w ramach konsolidacji prac zostaną wykorzystane za zgodą organizatorów do projektu. Silne zaakcentowanie naszego projektu realizowanego z dużym zaangażowaniem mieszkańców powinno doprowadzić do skonsolidowania wypracowywanych kierunków przeobrażeń Księżego Młyna. Uważamy, że tylko intensywny program może to zapewnić wobec porażki wielu inicjatyw kończących się na jednym, dwu wydarzeniach nie mających odpowiedniej kontynuacji.

W tak krótkim okresie być może nie uda się wypracować ostatecznej wersji takiej strategii, ale uważamy, że spowoduje to wykształcenie zespołów konsultacyjnych oraz sformułowanie mechanizmów finansowania ich prac z budżetu miasta, aby doprowadzić do uzgodnienia ostatecznej koncepcji. Zespołów angażujących samorząd, ekspertów, mieszkańców i przedstawicieli sektora pozarządowego.

2. Na jakie zainteresowanie mieszkańców można liczyć – jak jest przewidywana minimalna liczba uczestniczących mieszkańców w spotkaniach, debatach itp., by całe przedsięwzięcie miało sens? Szkoda, że nie wiadomo, co będzie zrobione, by zachęcić mieszkańców do udziału, gdyż „dobór, opracowanie i wdrożenie narzędzi dla angażowania mieszkańców” mają być przygotowywane dopiero w pierwszej fazie.

Osiedle zajmuje obecnie kilka tysięcy mieszkańców oraz podmioty gospodarcze (część terenu to specjalna strefa ekonomiczna) i kilka instytucji kultury. Liczymy na udział przynajmniej kilku procent mieszkańców Księżego Młyna w całym procesie (ok. 200 - 500 osób). Ponadto ważny jest udział mieszkańców całego miasta. Pojawiła się (lub za moment się pojawi) - nowa grupa potencjalnie zainteresowanych rozwojem osiedla przyszłych mieszkańców tzw. loftów "U Scheibelra", którzy zasiedlą Księży Młyn (ok. 420 mieszkań dla osób zamożnych). Podnoszenie atrakcyjności okolicy dla tej ostatniej grupy może mieć duże znaczenie. Najistotniejsze będzie tu zaangażowanie liderów opinii lokalnej oraz podmiotów

prowadzących na terenie Księżego Młyna działalność gospodarczą lub społeczną.

Dla angażowania mieszkańców przewidziano w projekcie m.in. 2 imprezy integracyjne oraz przygotowanie 5 pakietów informacyjnych (opisujących ideę projektu i podsumowujących kolejne etapy jego prowadzenia). Realizatorzy projektu nawiązali także dialog z radnymi Rady Miejskiej oraz mają zaplanowany sposób pozyskania wsparcia ze strony lokalnych mediów aby jak najszerzej o pracach informować i tym samym zachęcać do udziału w nich.

Ponadto, ponieważ dotychczasowe instrumentalne traktowanie mieszkańców przez władze miasta wytworzyły z jednej strony niechęć do ankiet, a z drugiej rozbudziły nieadekwatne do bieżącej sytuacji oczekiwania, działania angażujące mieszkańców koordynator projektu, eksperci i konsultanci będą na bieżąco dostosowywać do potrzeb i możliwości lokalnej społeczności. Kierując się analizą skuteczności już prowadzonych przedsięwzięć i korzystając z pomocy ekspertów wybierzemy metody, które mają szansę na największy oddźwięk - dlatego jest to część pierwszego etapu realizacji projektu.

Prowadzone są już działania mające za zadanie skonsolidowanie i aktywizację mieszkańców obszaru i działających tam firm wokół problemu przyszłości Księżego Młyna. Otrzymaliśmy deklarację współpracy od instytucji takich jak Łódź Art Center, Galeria Ikona, Muzeum Sztuki, Fundacja Księżego Młyna. Niezależnie od tego projektu, wspólnie z wymienionymi podmiotami staramy się o pilotażowe utworzenie w kilku lokalach gminnych pracowni artystycznych na specjalnych warunkach (tanie czynsze). Organizujemy 13 czerwca piknik dla mieszkańców promujący ten pomysł. Będzie to także - w przypadku uzyskania wsparcia z fundacji Batorego - inauguracyjna impreza otwierająca projekt konsultacji strategii. Ponadto zamierzamy współpracować ze Stowarzyszeniem mieszkańców Księżego Młyna "ADSUMUS-jesteśmy obecni" i Stowarzyszeniem Łódzka a także z innymi podmiotami aktywnymi na terenie Księżego Młyna (rada osiedla, wspólnoty mieszkaniowe itp.).

3. Czy władze są przychylnie planowanym działaniom, czy wezmą pod uwagę wypracowaną koncepcję? Zintensyfikowanie współpracy z radnymi zaplanowano dopiero w fazie trzeciej – czy nie za późno?

Organizacje pozarządowe dwa lata temu doprowadziły do całodniowej sesji Rady Miejskiej na temat Księżego Młyna. Dyskusja przekształciła się w jednostronną obronę podjętych przez władze miasta decyzji mających prowadzić do stopniowego wyprowadzenia wszystkich mieszkańców osiedla i sprzedaży obiektów prywatnemu inwestorowi bez rzeczowej analizy alternatyw. Propozycja utworzenia tam Parku Kulturowego, przegrała z siłą argumentacją byłego wiceprezydenta, straszącego zablokowaniem zaplanowanych przez Miasto na tym terenie inwestycji i wycofaniem się "inwestora". Warto dodać, że plany inwestycyjne miasta nie zostały dotąd zrealizowane. Zgodnie z najnowszymi informacjami z UMŁ, projekt rewitalizacji w niektórych częściach (głównie w innym obszarze miasta o podobnej sytuacji) jest przedmiotem prac przygotowawczych zespołu urzędników. Odwołanie prezydenta, zmiany na rynku nieruchomości, większa wiedza radnych, powodują, że nie ma już presji na realizację poprzedniego pomysłu „rewitalizacji” poprzez wyprowadzenie wszystkich mieszkańców i nasze zapowiedzi podjęcia tego projektu znajdują zainteresowanie władarzy miasta. Obecne władze miasta są otwarte na nowe propozycje rozwiązujące liczne problemy związane z przekształceniami na Księżym

Młynie (wiemy to z bezpośrednich rozmów z radnymi oraz pełniącym funkcję prezydenta p. Sadzyńskim). Oczekują propozycji alternatywy wobec strategii dotąd wdrażanej przez miasto, która okazała się w bieżącej sytuacji niemożliwa do zrealizowania.

Działania lobbingowe towarzyszą projektowi stale - to jedno z głównych zadań koordynatora oraz zespołu współpracującego z nim. Ostatnia faza projektu to intensyfikacja tych działań tak, by rezultat w postaci uzgodnionej strategii rozwoju (lub podstawowych założeń tej strategii, jeśli nie uda się wypracować całościowego programu przekształceń) nie stał się zapisem martwym. Dotychczasowe doświadczenia ze współpracy z lokalnym samorządem wskazują, że skuteczne jest angażowanie radnych i władz na etapie posiadania dosyć spójnej koncepcji, etapy poszukiwania i budowania rozwiązań są dla lokalnych polityków znacznie mniej interesujące i angażują się w nie tylko nieliczni radni i urzędnicy. Bierzymy tu też pod uwagę kalendarz wyborów samorządowych i fakt, że okres najsilniejszego oddziaływania pojawia się po okresie "aklimatyzacji" nowo wybranych władz.

Zadaniem projektu będzie budowanie na tyle silnego poparcia wypracowanych kierunków strategii ze strony mieszkańców osiedla jak i pozostałych łodzian, by wizja ta stała się ponadpartyjnym kierunkiem działania dla nowych władz samorządowych.

4. Planowane rezultaty: dużo ich i są bardzo ogólne (wzrost świadomości, aktywności, zainteresowania, identyfikacji, partycypacji, zmniejszenie konfliktów). Nikt tego nie sprawdzi, ani nie zmierzy. Czy i ewentualnie jaka będzie rola Towarzystwa w „pilnowaniu”, by wypracowane propozycje zostały zrealizowane? (w harmonogramie na „lobbying” przewidziano 2 miesiące, to bardzo krótki czas).

Jak wspomniano wcześniej działania lobbingowe będą prowadzone stale w trakcie projektu. Dwa miesiące to czas przeznaczony na lobbing już wypracowanych rozwiązań. Nie zakładaliśmy mierzenia efektów społecznych projektu (poza ilością uczestników), ponieważ głównym celem jest rozpoczęcie konkretnych działań rewitalizacyjnych na tym terenie. Wzrost świadomości i identyfikacji mieszkańców może przełożyć się na większą ilość osób, które zechcą pozostać na Księżym Młynie lub tam zamieszkać, na zainteresowanie nieruchomościami na tym obszarze, co jest już wartością mierzalną. Zwiększenie aktywności będzie mogło przejawiać się w szerszym udziale mieszkańców KM i miasta w działaniach prowadzonych podczas realizacji projektu i, jeśli taka będzie wola interesariuszy, będących następstwem wypracowanej strategii (np. szkolenia, powstawanie nowych organizacji czy firm zw. z przyjętą dla terenu funkcją, klubów mieszkańców) - tu również istnieje możliwość porównania.

W kwestii „pilnowania” realizacji - ze względu na odległy termin dla wdrożenia strategii dla KM wykracza to poza możliwości tego jednostkowego projektu. Organizacje pozarządowe i instytucje, z którymi współpracujemy starają się o długoterminowe granty na nadzorowanie "umów" i strategii społecznych oraz demokratycznego nadzoru mieszkańców nad procesami zarządzania miastem. Członkowie Towarzystwa związani są również z innymi organizacjami wykazującymi aktywność w dbaniu o zrównoważony rozwój miasta, co sprzyja budowaniu koalicji na rzecz monitorowania wdrożeń wypracowanych propozycji przez TOnZ. Ponadto wzmocnienie działających organizacji poprzez ich konsolidację w ramach projektu

daje szansę na utrzymanie wypracowanych postulatów w dłuższej perspektywie - także przekraczającej kalendarze wyborcze. Wedle wstępnego rozpoznania planów działania w kilku organizacjach, projekt ten stanowiłby część szerszych działań skierowanych na szeroko rozumianą rewitalizację całego kompleksu fabryczno-mieszkalnego Księży Młyn. Wpisuje się to w program starania się Łodzi o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Zakładamy zakończenie projektu uchwałami Rady Miejskiej (merytoryczne i dot. budżetu), tak, aby nadzór nad realizacją strategii dla Księżego Młyna stał się częścią obszaru ogólnego monitorowania realizacji zadań samorządu.